

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014 - 2020
(ΠΑΑ 2014 - 2020)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020 με
την υπ' αριθ.

C(2015)9170/11.12.2015
απόφαση της Επιτροπής ΕΕ

Κρατικές ενισχύσεις ΠΑΑ 2014-2020

Για τα Μέτρα/δράσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), **το κεφάλαιο 13 «Απαιτούμενα στοιχεία για την αξιολόγηση κρατικής ενίσχυσης»** του ΠΑΑ 2014-2020 περιγράφει τα ισχύοντα για τα μέτρα/δράσεις που έχουν επιλεγεί στο σχεδιασμό του ΠΑΑ 2014-2020.

Άρθρο 42 ΣΛΕΕ «Οι διατάξεις του κεφαλαίου του σχετικού με τους κανόνες του ανταγωνισμού **δεν εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων** παρά μόνο κατά το μέτρο που ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο .....

- Το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων:
- .....
- β) στο πλαίσιο προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης

Νομική Βάση

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **1305/2013** για τη στήριξη της **αγροτικής ανάπτυξης** από το ΕΓΤΑΑ
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **702/2014** (απαλλακτικός στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας)
- Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στο γεωργικό & δασοκομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές για την περίοδο 2014-2020 (**2014/C 204/01**)

M01: Δράσεις μετάδοσης γνώσεων & ενημέρωσης (άρθρο 14)

- Για σχετικές δράσεις υπέρ **MME σε αγροτικές περιοχές**, που δραστηριοποιούνται εκτός γεωργικού τομέα, εφαρμόζεται το **άρθρο 47** του Καν. (ΕΕ) 702/2014, με ένταση ενίσχυσης:
  - **60%** των επιλέξιμων δαπανών για μεσαίες επιχειρήσεις
  - **70%** των επιλέξιμων δαπανών για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις
- Για σχετικές δράσεις υπέρ **επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο δασοκομικό τομέα** εφαρμόζεται το **άρθρο 38** του Καν. (ΕΕ) 702/2014, με ένταση ενίσχυσης: **100%** των επιλέξιμων δαπανών

M02: Συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 15)

- Για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε κατόχους δασικών εκμεταλλεύσεων ή άλλους διαχειριστές γης, εφαρμόζεται το **άρθρο 39** του Καν. (ΕΕ) 702/2014
- Για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ σε αγροτικές περιοχές, εφαρμόζεται το **άρθρο 46** του Καν. (ΕΕ) 702/2014
Σε κάθε περίπτωση το ποσό ενίσχυσης περιορίζεται σε **1500€/συμβουλή**
- Για τη δημιουργία υπηρεσιών παροχής συμβουλών σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών & στο δασοκομικό τομέα, εφαρμόζεται το **σημείο 3.3**, του Κεφαλαίου 3, Μέρους 2 των κατευθυντηρίων

Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων σε μη γεωργικά (άρθρο 17§1β)

- Για επενδύσεις μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε **μη γεωργικά**, που πραγματοποιούνται από ΜΜΕ, εφαρμόζεται το **άρθρο 44** του Καν. (ΕΕ) 702/2014
(ποσοστά συγχρηματοδότησης του ισχύοντος
κάθε φορά περιφερειακού χάρτη)

Επενδύσεις σε υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της δασοκομίας (άρθρο 17§1γ)

Για επενδύσεις σε υποδομές σχετικές με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή του τομέα της δασοκομίας, οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δασοκομίας, εφαρμόζεται το **άρθρο 40** του Καν. (ΕΕ) 702/2014, με ένταση ενίσχυσης για:

- Επενδύσεις που αποσκοπούν αποκλειστικά στη βελτίωση της περιβαλλοντικής αξίας των δασών, δασικές οδούς στις οποίες έχει δωρεάν πρόσβαση το κοινό, έως **100%** των επιλέξιμων δαπανών
- Επενδύσεις στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, έως **75%** των επιλέξιμων δαπανών
- Επενδύσεις σε ΔΕ, ΘΕ, ΗΠ, ΚΜ, ΑΜΘ, ΙΟ, ΠΕ, ΚΡ, έως **50%** των επιλέξιμων δαπανών
- Επενδύσεις σε ΣΤΕ, ΔΜ, ΑΤ, έως **40%** των επιλέξιμων δαπανών

Επενδύσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων (άρθρο 19§1β)

**Δεν καλύπτονται από τον απαλλακτικό
κανονισμό για τους τομείς γεωργίας &
δασοκομίας, ούτε από τις κατευθυντήριες για
τη γεωργία & δασοκομία.**

- Μη γεωργικό de minimis
- Γενικός απαλλακτικός

Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές (άρθρο 20)

Αφορά στις δράσεις βάσει των σημείων 20§1β,
20§1δ, 20§1ε, 20§1στ και 20§1ζ

**Δεν καλύπτονται από τον απαλλακτικό
κανονισμό για τους τομείς γεωργίας &
δασοκομίας**

- Μη γεωργικό de minimis
- Γενικός απαλλακτικός

Δάσωση & δημιουργία δασικών εκτάσεων (άρθρο 22)

Για τις ενισχύσεις που δίνονται σε δημόσιους και ιδιώτες κατόχους εκτάσεων και σε ενώσεις τους για τη **δάσωση και τη δημιουργία δασών** εφαρμόζεται το **άρθρο 32** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 και η ένταση ενίσχυσης περιορίζεται στο **100%** των επιλέξιμων δαπανών

Ενισχύσεις για την εγκατάσταση γεωργο- δασοκομικών συστημάτων (άρθρο 23)

Για τις ενισχύσεις γεωργο-δασοκομικών συστημάτων, που χορηγούνται σε ιδιώτες κατόχους εκτάσεων, σε δήμους και σε ενώσεις τους, εφαρμόζεται **το άρθρο 33** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 με ένταση ενίσχυσης, που φθάνει μέχρι:

- **80%** των επιλέξιμων δαπανών για τις επενδυτικές πράξεις και τις δαπάνες εγκατάστασης
- **100%** των επιλέξιμων δαπανών για τα έξοδα συντήρησης του γεωργο-δασικού συστήματος

Πρόληψη & αποκατάσταση ζημιών στα δάση (άρθρο 24)

Ενισχύσεις για πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση, που χορηγούνται σε δημόσιους & ιδιώτες κατόχους δασικών εκμεταλλεύσεων & σε άλλους φορείς, εφαρμόζεται το **άρθρο 34** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 με ένταση ενίσχυσης, που φθάνει μέχρι το **100%** των επιλέξιμων δαπανών.

Επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων (άρθρο 25)

Για επενδύσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της ανθεκτικότητας & της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων, που χορηγούνται σε φυσικά πρόσωπα, σε ιδιώτες και δημόσιους κατόχους δασικών εκμεταλλεύσεων και σε άλλους φορείς και ενώσεις τους εφαρμόζεται το **άρθρο 35** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 με ένταση ενίσχυσης, που φθάνει μέχρι το **100%** των επιλέξιμων δαπανών.

Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες & στην επεξεργασία, κινητοποίηση & εμπορία δασικών προϊόντων (άρθρο 26)

Για τις επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες & στη μεταποίηση, διακίνηση & εμπορία δασικών προϊόντων, που χορηγούνται σε ιδιώτες κατόχους δασικών εκμεταλλεύσεων, σε δήμους & σε ενώσεις τους καθώς & σε ΜΜΕ, εφαρμόζεται το **άρθρο 37** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 με ένταση ενίσχυσης για:

- Επενδύσεις στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, έως **75%** των επιλέξιμων δαπανών
- Επενδύσεις σε ΔΕ, ΘΕ, ΗΠ, ΚΜ, ΑΜΘ, ΙΟ, ΠΕ, ΚΡ, έως **50%** των επιλέξιμων δαπανών
- Επενδύσεις σε ΣΤΕ, ΔΜ, ΑΤ, έως **40%** των επιλέξιμων δαπανών

Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον & το κλίμα (άρθρο 28)

Για γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις σε άλλους διαχειριστές γης (εκτός αγροτών) & σε επιχειρήσεις αγροτικών περιοχών, οι οποίες δε δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας, εφαρμόζεται το **σημείο 3.4**, Κεφάλαιο 3, Μέρος 2^ο των κατευθυντηρίων γραμμών για τους τομείς της γεωργίας & της δασοκομίας

Δασο-περιβαλλοντικές & κλιματικές υπηρεσίες & διατήρηση των δασών (άρθρο 34)

Για τις ενισχύσεις σχετικά με τη διατήρηση των γενετικών πόρων στη δασοκομία, που συνδέονται με δασο-περιβαλλοντικές & κλιματικές υπηρεσίες καθώς & τη διατήρηση των δασών, που χορηγούνται σε δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, εφαρμόζεται το **άρθρο 42** του Καν. (ΕΕ) 702/2014 με ένταση ενίσχυσης, που φθάνει μέχρι το **100%** των επιλέξιμων δαπανών.

Συνεργασία (άρθρο 35)

Αφορά σε **συνεργασία εκτός γεωργικού τομέα**, όπως για παράδειγμα συνεργασίες βάσει των σημείων 35§2α, 35§2β σχετικά με το δασικό τομέα, 35§2γ, 35§2στ και 35§2ζ, 35§2η, 35§2ια

Δεν καλύπτονται από τον απαλλακτικό κανονισμό για τους τομείς γεωργίας & δασοκομίας

- Κατευθυντήριες για τη γεωργία & δασοκομία (πολύπλοκη διαδικασία)
- Μη γεωργικό de minimis
- Γενικός απαλλακτικός, κατά περίπτωση

***Ευχαριστώ για την προσοχή
σας!***